

Til:
Social- og Ældreministeriet

Fra:
Røde Kors

24-06-2022

Hørings svar vedr. udkast til forslag om barnets lov

Røde Kors har med stor interesse læst udkastet til forslag om barnets lov og takker for muligheden for at afgive udtalelse til denne. Røde Kors finder overordnet initiativerne i forslaget om barnets lov meget positive.

Røde Kors er til stede med familierettede indsatser i 67 kommuner og støttede i 2021 3.250 børn og forældre i udsatte positioner gennem længerevarende en til en-relationer og netværksindsatser for udsatte familier og kvinder udsat for vold og deres børn. Herudover driver Røde Kors asylcentre, sikrer repræsentanter for uledsagede mindreårige i asylsystemet og en omfattende flygtninge- og integrationsindsats gennem Venner Viser Vej med bl.a. venskabsfamilier samt midlertidige forældremyndighedsindehavere for uledsagede flygtningebørn og andre sociale aktiviteter. Røde Kors' kommentarer til høringen er med udgangspunkt i disse indsatser og erfaringer.

Civilsamfundets supplerende rolle i forebyggende indsatser

Røde Kors finder det positivt, at frivillige sociale organisationer indgår i kapitel 2 § 17 i forhold til at kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og i § 53 og § 54 i forhold til støttepersoner og venskabsfamilier. Røde Kors finder det imidlertid hensigtsmæssigt, at civilsamfundet også mere systematisk indtænkes som en supplerende forebyggende støtte, når relevant. Derfor foreslår vi, at civilsamfundsindsatser også indgår som relevant supplerende støtte ved tidligt forebyggende indsatser § 30, stk. 4 og eventuelt også ved støttende indsatser til børn, unge og familier i § 32. På samme måde vil det være væsentligt at indtænke civilsamfundet i overgangen til voksenlivet kapitel 13.

Det skyldes, at civilsamfundet kan spille en vigtig og supplerende rolle i tidligt forebyggende og støttende indsatser til børn, unge og familier i udsatte positioner. Indsatser i civilsamfundet kan give udsatte børn og familier et fast holdepunkt, et betydningsfuldt fællesskab og bygge bro til lokalsamfundet. Gennem frivillige fællesskaber, en til en-relationer og rådgivning forebygger eller mindsker frivillige indsatser udsathed, mistro og ensomhed¹.

¹ Se fx VIVE (2021): *Faktaark for Familien i fokus – centrale resultater juni 2021*; VIVE (2022): *Fra bolig til hjem. Evaluering af frivillig indretningsstøtte til kvinder med børn efter et krisecenterophold*; VIVE (2020): *Familien i Fokus – Midtvejsrapport*; SocialRespons (2020): *Qnet+*. Evaluering af netværk for kvinder og børn, der har været udsat for vold.

For at civilsamfundet kan spille en supplerende rolle i forhold til udsatte børn og familiers trivsel og netværk er det afgørende, at sagsbehandlere, pædagoger, sundhedsplejersker og andre fagprofessionelle omkring familien kan støtte og guide familier ind i civilsamfundstilbud, når relevant.

Børneudredning ved krisecenterophold

Det foreslås i § 20 stk. 3), at der iværksættes en børneudredning, når et barn eller ung har opholdt sig på et krisecenter eller herberg med en forælder på grund af vold i hjemmet, og den pågældende forælder vender tilbage til et voldeligt miljø med barnet eller den unge.

Røde Kors anbefaler, at kommunalbestyrelsen følger op på trivsel og udvikling for *alle* børn og unge, der har opholdt sig på et kvindekrisecenter eller herberg med henblik på tilbud om støtte. Dette begrundes i, at vold i hjemmet er en væsentlig risikofaktor i forhold til mistrivsel på kort og længere sigt for alle børn og unge, der har været udsat for eller vidne til vold i hjemmet² og ikke blot dem, der vender tilbage til et voldeligt miljø. Se vedhæftet Røde Kors' oplæg 'Vejen væk fra volden' om behov og muligheder for hjælp til voldsudsatte voksne og børn for uddybning af dette behov.

Midlertidige forældremyndighedsindehavere til uledsagede flygtningebørn

I lovforslaget foreslås det, at det i § 3 fastsættes, at afgørelser om hjælp og støtte som udgangspunkt træffes som over for forældremyndighedsindehaver eller kommende forældre og barnet eller den unge under 18 år, medmindre andet fremgår af denne lov.

Røde Kors anbefaler, at der af § 3 også indsættes midlertidig forældremyndighedsindehaver, såfremt en sådan er udpeget, så denne også inddrages i beslutningerne. Røde Kors bifalder også i den sammenhæng, at der er behov for større klarhed i forhold til retsstilling på området, blandt andet i forbindelse med rollefordeling og ansvarsområder i processen omkring indstilling og udpegning af midlertidig forældremyndighedsindehaver. Røde Kors indgår i et samarbejde med centrale myndigheder på området omkring uledsagede flygtningebørn og netop her står det klart, at der er behov for yderligere retningslinjer.

Betingelser for anbringelse af børn og unge på sikrede institutioner

Det foreslås med §62 stk. 2, at et barn eller en ung under 15 år kan anbringes på sikret døgninstitution, når barnet eller den unge er omfattet af udlændingelovens §§ 36 eller 37 eller hjemrejselovens § 16 for udlændinge uden lovligt ophold. Røde Kors lægger afstand fra at tage denne bestemmelse i brug.

Lovens anvendelsesområde

Røde Kors anbefaler, at enhver udlænding, der opholder sig her i landet, og får udgifter til underhold og nødvendige sundhedsydelser dækket af Udlændingestyrelsen, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse eller udrejser, omfattes af lovens anvendelsesområde, og ikke kun de, der har lovligt ophold i Udlændingelovens forstand. På den måde kan også de særligt udsatte børn, der eksempelvis er omfattet af forældres forhold om tålt ophold og ikke kan udvises, sikres nødvendig støtte der følger af lovens område.

Yderligere bemærkes, at afgørelser efter barnets lov ikke finder anvendelse, hvis der vil kunne træffes afgørelse efter udlændingelovens kapitel 9 b om anbringelse af uledsagede mindreårige. Røde Kors anbefaler Barnets Lov som grundlag for afgørelser for udsatte børn og unge, der henhører under

Udlændingestyrelsens forsørgelsesområde, også for uledsagede mindreårige der ellers henhører under Udlændingelovens kapitel 9B om anbringelse.

Røde Kors håber, at nogle af ovenstående perspektiver kan indtænkes i barnets lov. Røde Kors står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ad m', likely representing Anders Ladekarl.

Anders Ladekarl

Generalsekretær
Røde Kors